

**ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI IQTISODIЁT VAZIRLIGI
ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI MOLIYA VAZIRLIGINING
ҚАРОРИ**

Саноатда қайта ишлаш учун мўлжалланган экстракцион пахта мойини биржа савдолари орқали фақат “Ўзпахтаёғ” акциядорлик жамияти тизимидаги корхоналарига сотилиши тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 19 январдаги ПҚ-3484-сон “Ёғ-мой тармоғини жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги ва Молия вазирлиги **қарор қилади:**

1. Саноатда қайта ишлаш учун мўлжалланган экстракцион пахта мойини биржа савдолари орқали фақат “Ўзпахтаёғ” акциядорлик жамияти тизимидаги корхоналарига сотилиши тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.
2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Иқтисодиёт вазири

Б. Ходжаев

Тошкент ш.,
2018 йил “14” февраль,
5 -сон

Молия вазири

Д. Кучкаров

Тошкент ш.,
2018 йил “14” февраль,
24 -сон

Ўзбекистон Республикаси
Иқтисодиёт вазирлиги ва
Молия вазирлигининг
2018 йил 14 февралдаги
5, 24 -сон қарорига
ИЛОВА

**Саноатда қайта ишлаш учун мўлжалланган экстракцион пахта мойини биржа савдолари орқали фақат “Ўзпахтаёғ” акциядорлик жамияти тизимидаги корхоналарига сотилиши тартиби тўғрисидаги
НИЗОМ**

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 19 январдаги ПҚ-3484-сон “Ёғ-мой тармоғини жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига мувофиқ саноатда қайта ишлаш учун мўлжалланган экстракция усулида олинган пахта мойини (бундан буён матнда экстракцион пахта мойи деб юритилади) фақат “Ўзпахтаёғ” АЖ тизимидаги корхоналарга Ўзбекистон Республика Товар-хом ашё биржаси (бундан буён матнда биржа деб юритилади) томонидан ташкил этиладиган биржа савдолари орқали сотиш тартибини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

маҳсулот – Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг фармойиши билан хар йили тасдиқланадиган ўсимлик мойи ишлаб чиқариш ва истеъмолчиларга етказиб бериш параметрларига (бундан буён матнда параметр деб юритилади) мувофиқ сотиладиган экстракцион пахта мойи;

биржа савдоларининг электрон тизими (бундан буён матнда БСЭТ деб юритилади) – биржа аъзоларига биржа савдоларида бевосита биржа савдо залида аниқ вақт режимида иштирок этиш имконини берадиган дастурий аппарат воситалари мажмуидан иборат ахборот тизими;

ҳисоб-китоб-клиринг палатаси (бундан буён матнда ХККП деб юритилади) – клиринг электрон тизими орқали биржа битимлари бўйича клиринг, ҳисоб-китоб ва ўзаро ҳисоб-китобларни амалга оширишни таъминловчи биржанинг таркибий бўлинмаси;

брокер – мижознинг (сотувчи ёки харидорнинг) топшириғига асосан ва унинг ҳисобидан биржа битимларини тузувчи юридик шахс – биржа аъзоси;

дилер – биржа битимларини ўз номидан ва ўз ҳисобидан тузувчи юридик шахс – биржа аъзоси;

сотувчи – биржа савдоларида маҳсулотни сотишни амалга оширувчи ёғ-мой корхоналари;

харидор – биржа савдоларида маҳсулот харид қилувчи “Ўзпахтаёғ” АЖ тизимидаги экстракцион пахта мойини саноатда қайта ишлаш эҳтиёжлари учун ишлатадиган корхоналар (саломас, саломас ёғи кислоталари ёки перезттрификацияланган ёғ маҳсулоти ишлаб чиқарувчилар);

аванс – биржанинг воситачилик йиғимларини, шунингдек, тарафларнинг закат пулларини ўз ичига олувчи сотувчи ва харидорлар томонидан киритилган молиявий маблағлар.

2-боб. Маҳсулот ҳажмларини шакллантириш ва сотиш

2. Биржа савдолари Ўзбекистон Республикасининг “Биржалар ва биржа фаолияти тўғрисида”ги Қонунига ва биржа савдолари қоидаларига мувофиқ ўтказилади.

3. Маҳсулотни сотиш БСЭТдан фойдаланилган ҳолда амалга оширилади.

4. Сотувчи ва харидорлар биржа савдоларида мустақил равишда биржа билан тузилган шартнома асосида дилер сифатида ёки брокерлар ёрдамида уларнинг трейдерлари орқали иштирок этадилар.

5. Биржа аъзолари республика ҳудудининг қайси нуқтасида жойлашган бўлишидан қатъи назар биржа аъзоларининг электрон биржа савдоларида иштирок этиши биржа томонидан таъминланиши шарт.

6. Параметрда белгиланган ҳажмлар доирасида, маҳсулотни қайта ишловчи ёғ-мой корхоналарининг маҳсулотга бўлган талаби ҳамда маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналардаги мавжуд ҳажмлар тўғрисидаги маълумотларга асосан “Ўзпахтаёғ” АЖ томонидан ҳар бир кейинги ой бошланишидан 5 кун олдин, кейинги ойда биржа савдоларига қўйиладиган маҳсулот ҳажмлари ва савдо иштирокчилари тўғрисидаги маълумотлар биржага тақдим этилади.

7. Харидор ва сотувчиларни аванс суммасига мувофиқ биржа савдосига қўйиш ёки уларни четлаштириш, биржа савдоларининг ғолибини аниқлаш ва биржа битимини рўйхатга олиш автоматик равишда БСЭТ томонидан амалга оширилади.

8. Қарама-қарши буюртмаларни бирлаштириш натижаси бўйича БСЭТ биржа битимларини шакллантиради ва рўйхатга олади, шундан сўнг амалга оширилган биржа битимлари реестрини шакллантиради.

9. Олди-сотди шартномаси расмийлаштириш учун биржа битими тузилган кунда биржа савдоларининг қоидаларига мувофиқ биржа аъзоларига тақдим этилади.

10. Биржа битими рўйхатга олингандан сўнг харидор олди-сотди шартномасида белгиланган муддатларда биржа битими бўйича молиявий мажбуриятларни тўлиқ қоплаш учун қўшимча маблағларни ўтказиши лозим. Бунда, закат сифатида киритилган маблағлар ҳисобга олиниши мумкин.

11. Биржа савдоларида сотилмаган ва бекор (аннуляция) қилинган биржа битимлардаги маҳсулот ҳажмлари автоматик равишда БСЭТ томонидан кейинги биржа савдоларига қўйилади.

12. Биржа томонидан кўрсатиладиган хизматлар учун комисион йиғим харидорлар ва сотувчилардан биржа битими суммасидан келиб чиқиб ҳар бир тарафдан ундирилади.

3-боб. Нархларни белгилаш ва ўзаро ҳисоб-китоблар механизми

13. Маҳсулотни биржа савдоларига қўйишнинг бошланғич нархи сотувчи томонидан эркин сотиладиган нарх даражасида белгиланади.

РУЕ
ДА
УХ
ГКА
*!

14. Биржа савдоларида тузилган битимлар бўйича ҳисоб-китоб ҲҚКП орқали амалга оширилади.

15. Биржа клиринг натижалари ва маблағларининг ҳолати ҳақидаги маълумотларни миждозларнинг шахсий кабинети орқали ўз вақтида тақдим этилишини таъминлайди.

16. Сотувчи ва харидорлар ўзларининг ҲҚКПдаги шахсий ҳисоб рақамларига биржа савдосига қўйилган маҳсулот умумий қийматининг ва харид қилиниши кўзда тутилаётган маҳсулот ҳажмининг 2 фоизи миқдордаги закат пул маблағларини жойлаштирадilar.

17. Харидорлар аванс билан таъминланган ҳажмларда маҳсулотни харид қилиш учун битимлар тузишга ҳақли.

18. ҲҚКП харидордан маблағлар келиб тушган вақтдан бошлаб бир иш куни ичида, тўлов ўтказилган битимлар рўйхатини сотувчининг шахсий кабинетига юбориши шарт.

19. Агар сотувчи ёки харидор маҳсулот ҳақини тўлаш, танлаб олиш, етказиш бўйича ўз мажбуриятларини бажармаса, биржа битимни бекор қилади ва жабрланган тарафга мажбуриятни бажармаган тарафдан бўнак маблағини жарима сифатида ўтказиши. Бунда ундирилаётган жарима суммаси тузилган олди-сотди шартномасининг умумий қийматидан аниқланади.

20. ҲҚКП тақдим этган тўлов ўтказилган битимлар рўйхати сотувчининг маҳсулотни харидорга юклаб жўнатишига асос бўлади.

21. Маҳсулот жўнатилганлиги ва олинганлиги далилини харидор билан сотувчининг (ёки улар ваколатли вакилларининг) имзолари қўйилган юк хатининг нусхаси тасдиқлайди.

Тақдим этилган юк хатининг нусхаси ҲҚКП томонидан бир иш куни мобайнида харидорнинг шахсий ҳисобварағидаги маблағларни сотувчининг тижорат банкидаги ҳисобварағига ўтказишга ва битимни ёпишга асос бўлади.

4-боб. Яқуний қоидалар

22. “Ўзпахтаёғ” АЖ Иқтисодиёт вазирлигига ҳисобот чорагидан кейинги ойнинг 5-санасидан кечиктирмай, мазкур Низомга мувофиқ ёғ-мой корхоналари томонидан маҳсулотни биржа савдоларига қўйиш, сотиш ҳажмлари ва ҳақиқатда етказиб берилган миқдорлари тўғрисидаги маълумотларни тақдим этади.

23. Биржа савдолари жараёнида вужудга келувчи шартномавий мажбуриятларни бажаришга, ҳисоб-китоб клиринг хизматига оид низо ва келишмовчиликлар биржанинг арбитраж, интизом комиссиялари ёки шартноманинг судга оидлилик шартларига мувофиқ ҳакамлик суди ёки суд томонидан кўриб чиқилади.

24. Мазкур Низом талабларини бузишда айбдор шахслар қонун ҳужжатларида белиланган тартибда жавобгар бўладилар.

25. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, “Ўзпахтаёғ” АЖ ҳамда “Ўзбекистон Республикаси товар-хом ашё биржаси” АЖ билан келишилган.

**Хусусийлаштирилган корхоналарга
кўмаклашиш ва рақобатни
ривожлантириш Давлат қўмитаси
раиси**

2018 йил «14» 02

Р. Гулямов

**«Ўзпахтаёғ» акциядорлик жамияти
Бош директори**

2018 йил «14» 02

М. Салихов

**«Ўзбекистон Республикаси товар-
хом ашё биржаси » АЖ
бошқарув Раиси в.в.б.**

2018 йил «14» 02

А. Нагаев

ADLIYA VA